

Negativní strana v debatě II – negace v debatě s plánem

Kategorie:

- [Blog NTT](#)

Od Petr Jalůvka - 15. Květen 2011

Další pojednání o úkolech negativní strany s podtitulem "negace v debatě s plánem" připravil člen ŘS Jan Knytl.

Od soutěžního roku 2011/2012 se v ligových i pohárových soutěžích debatěři setkají s novým typem teze. Vedle dosavadní návrhové, hodnotové a faktické se objevuje teze „plánová“. O tom, jak se vypořádat v debatě s plánem jste si mohli přečíst minulý měsíc, dnes je na řadě otázka negativního přístupu a strategie.

Obecně je třeba připomenout, že základní přístup negace v plánové debatě je v principu stejný jako u „obyčejných“ tezí. Tedy nezapomeňme na tři základní předpoklady pro účinné fungování negace v debatě, které naleznete v jednom z [minulých blogů](#). Nebudu se tedy s tímto dále rozepisovat. Pojdme ale udělat kousek dál a podívejme se na negativní stranu v debatě s plánem.

Připomeňme si pro začátek, co říkají o debatě s plánem pravidla. Bod 3.4. Pravidel říká: „*V plánové debatě vítězí tým afirmativní, jestliže na základě své argumentace prokáže platnost celé své linie. V plánové debatě vítězí tým negativní, jestliže vyvrátí alespoň jednu část logického řetězce afirmativní linie (problém, příčiny, plánu a výhody), nebo jestliže prokáže, že afirmativní linie nesouvisí s tezí.*“

Negativní strana si musí, aby mohla pomýšlet na úspěch, uvědomit následující, afirmace pro své vítězství musí obhájit celou svou „plánovou“ linii. Negativnímu týmu se tedy naskýtají následující možnosti, z nichž každá má své pro i proti:

1. Komplexní napadení afirmativní linie ve všech jejích částech
2. Najít nejslabší článek řetězce a zaměřit se jen na něj

Spolu s tím koreluje bod 4.3.1., který zmiňuje i možnosti chování negativního týmu v debatě a říká: „*Vzhledem k pravidlu o vítězi plánové debaty (bod 3.4) není strategickou chybou, pokud se negace (zejména mluvčí N2) zaměří jen na jednu nebo několik částí řetězce, ve které považuje argumenty své strany za nejsilnější, a ostatní opomine.*“

Je tedy na zvážení každé jednotlivé negativní strany jakou strategii zvolí, leč negativní strana by si měla uvědomit, že v případě zaměření se jen na jednu část afirmativní linie, dává v sázku výsledek celé debaty do tohoto jediného sporu. Neb připravená afirmativní strana si

jistě uvědomuje slabiny své linie a dle toho se bude připravovat nejen na její představení, ale i na její rehabilitaci, neboť správně odhadne, že se taková část její linie stane předmětem vyvracení. Hrát vabank by se tedy negativní straně nemuselo vyplatit!

Proto si touto cestou dovolím apelovat na debatující týmy, aby ani v plánové debatě nepodcenili přípravu za negativní stranu debaty, neb zde je minimálně stejně důležitá jako u ostatních tezí, negace tím, že bude připravena, sama pomůže kvalitě debaty. Ale pozor: samotná negativní linie dle pravidel v plánové tezi nepadá v úvahu jako celek, avšak „negace může přinést vlastní nevýhody plánu“ (bod 3.5. Pravidel).

Logičtější a zodpovědnější přístup k plánové debatě bude znamenat kvalitní příprava a analýza teze z negativní strany, ať už po hodnotové či čistě materiální stránce. S takovou základnou má pak negativní strana následující možnost. Může napadnout linii v řeči N1 ve všech jejích částech či ve většině bodů a následně svou „palbu“ zúžit na jednotlivé části afirmativního „řetězu“, případně pokračovat ve frontálním vyvracení. V takový moment se negativnímu týmu vyplatí hlubší analýza a příprava teze a jednotlivých částí předvídané linie, neb pak postaví afirmaci do složité pozice, kdy bude muset afirmativní strana hájit celou svou linii, a jak známo, pod tlakem a tváří v tvář připravené negaci, bude mít afirmativní tým opravdu co dělat, aby celou linii uhájil.

A jak se postavit k jednotlivým bodům afirmativní linie?

Předně by si měla negace, zejména zpočátku debatní sezóny, dát pozor na to, zda afirmativní tým opravdu debatuje „plánovou tezí“, je-li takto nastavená jako povinná. S tím souvisí otázka kriteria, to nemá v plánové debatě místo!

Velice populární otázka definic, zejména pro formalistické negace, je v pravidlech upravena následujícím způsobem v bodě 3.2.: *“V plánové debatě se definicí rozumí vymezení problému. N1 smí vymezení problému napadnout, pokud afirmací uváděný problém zjevně nesouvisí s tezí. Prokáže-li negace, že afirmací vymezený problém nesouvisí s tezí, vyhrává debatu.“*

- **PROBLÉM:** Afirmativním úkolem je vymezit „podstatný společenský problém“, který má být řešen plánem. Již výše bylo uvedeno, že „vymezení problému“ je chápáno jako definice. V okamžiku, kdy se negaci podaří dokázat, že daný problém představený afirmativní stranou, buď neexistuje či nesouvisí s tezí či není tím opravdu podstatným a rozhodujícím (v rámci teze!), pak dle pravidel negace vítězí v debatě (nezapomínejme, negaci stačí vyvrátit byť jen jednu část z řetězu)! Nestačí však jen poukázat na to, že existují jiné problémy za každých okolností (Fukušima etc..).
- **PŘÍČINA:** Afirmace musí ukázat a vypořádat se příčinou problému (viz předešlý blog). Negativní strana by se měla v rámci přípravy zaměřit na okruh možných problémů a jejich příčin, které bude daná konkrétní teze nabízet. Výsledkem pak bude připravená negace, která dokáže identifikovat souvislosti příčin a problémů, jejich vztah a míru jejich relevance. Nejjednodušším postupem je dokázat logickou a věcnou nesouvislost příčiny s problémem, či její marginalitu, že existují jiné a relevantnější příčiny jiné kategorie, které afirmativní strana úmyslně opominula či zkreslila. Zkrátka, že problém není výsledkem toho, co nám říká afirmativní strana. Ovšem

snažit se „vyvrátit“ v tomto bodě linii pouhým tvrzením, že problém může způsobovat „něco jiného“ než jen představená příčina nestačí!

- **ŘEŠENÍ:** Úkolem afirmace je v tomto bodě přinést konkrétní plán, který vyřeší problém a odstraní příčinu problému. Zde samozřejmě nelze čekat, že afirmace představí zcela konkrétní, do nejmenšího detailu zpracovaný plán s všemi podrobnostmi, administrativními, technickými etc.. Zde samozřejmě bude negace sváděna možnostmi „rýpat za každou cenu do detailů“. Kolik přesně to bude stát? Kolik pracovních míst plán přinese? Jaké přesně přinese úspory? Tudy pro dobrou negaci cesta nemusí vést, i když samozřejmě základní povědomí o plánu a jeho náležitostech v hrubých rysech mít afirmace musí. Stejně tak by se negace měla vyvarovat vyvracení ve smyslu „ryby si svůj rybník nevypustí“, tedy, že plán afirmace je neprůchodný. Například „poslanci si imunitu nezruší, šli by proti sobě a už několikrát nám to ukázali“, „situaci v Bělorusku stejně nevyřešíme bez souhlasu Ruska, kterému současný stav vyhovuje“. Hlavní otázkou v tomto bodě není, jestli plán „musí projít“, ale jestli by se přijmout měl či neměl. V takovém případě pak dává negace afirmaci jednoduchou rehabilitační pomůcku!
- **VÝHODY:** Zde by se měl rozhořet největší spor v debatě. Afirmace bude přinášet výhody svého plánu, ukáže, co přinese vyřešení problému, jak se zlepší situace. Negace se v tuto chvíli musí snažit co nejvíce marginalizovat představované výhody, pokud to půjde ukázat jejich nesouvislost s plánem, a ideálně k nim postavit „nevýhody“ plánu, které s sebou implementace afirmativní linie přinese. Zde, stejně jako u předešlých bodů bude muset být negativní strana opravdu připravená, neb bude stát (ideálně) proti připravené, provázané a logické linii afirmativní strany. V takovou chvíli je takřka sebevraždou z negativní strany doufat v to, že „nějak to půjde“ či „něco vymyslíme na místě“.

Závěrem, prosím, nepodceňme důležitost přípravy a analýzy teze z pohledu negativní strany. V plánové tezi půjde o něco hůře předvídat, s čím by mohla afirmativní strana přijít, proto je třeba, abyste mohli debatovat dobrou debatu, a rozhodčí mohli takovou pískat, přistoupit k otázce negativní strategie opravdu zodpovědně...